

kat. hom
6043

Augustianie

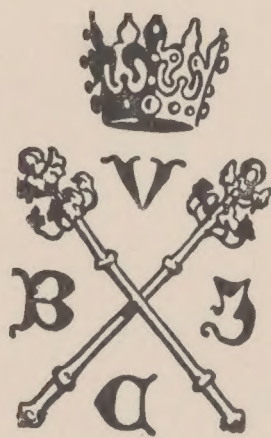
F¹

Biblioteka Jagiellońska

stdr0012877

Aug. 6043

TRACTATVS
THEOLOGICVS

DE EXISTENTIA
DEMONSTRABILITATE ac QVIDDITATE DEI
COMPOSITVS.

Iuxta D. THOMÆ AQVINATIS

Quinti Ecclesiæ Doctoris

Angelicam Sententiam

DETERMINATVS.

ILLVSTRISSIMO, EXCELLENTISSIMO,
AMPLISSIMOq; SENATORI,

D. D. CASIMIRO

IN ZAMOSCIE

ZAMOYSKI

PALATINO BELZENSIS,

Copiarum Exoticarum

GENERALISSIMO,

Domino & Benefactori Specialissimo.

A

F. CASIMIRO DYLAGOWICZ S. Th. STVDENTE,

DATVS, DONATVS, DEDICATVS,

A C

Publicâ Mediante Disputatione
THEOLOGICO HASTILVDIO

Sub Directione

A. R. P. F. DOMINICI FRYDRYCHOWICZ,

Sacrae Theologiæ Doctoris, Generalis Studij Prouinciæ Poloniæ

Conuentûs Cracouiensis Regentis Ord: Præd:

EXPOSITVS ac PROPVGNATVS,

Anno Domini, M. DC. XCII. Die April.

SUPERIORVM PERMISSV.

CRACOVIÆ, Ex Officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustris, ac Reuerendiss. D. Epi-
scopi Crac. Ducis Seueriæ. Necnon Schol. Nouod. Typogr.

Aug. 6013

ILLVSTRISSE EXCELLENTISSE
& AMPLISSE SENATOR,
Domine ac Mecænas Colendissime.

H NCLYTÆ ZAMOYSCIORVM HASTÆ,
Heroicas omnium in se complectendo Virtutum prerogati-
uas, Amplitudine suā tam Lipsianæ eloquentia suauitatem,
quā Luianæ pennæ grauitatem longè latèq̃ transcendunt.
AMPLISSE SENATOR. Inter supremos extre-
mosq̃ pro Ecclesia pro Patria exantlatos labores hæ infati-
gata Hastæ, non tantum ora sed etiam exempla imitantium fatigare nōrunt.
Hæ Serenissimorum Regum Fortitudo, quæ SIGISMVNDVS Ius Sueciæ
hereditarium vindicāunt: BATHOREO Thronum & Triumphos ad-
iudicāunt: CASIMIRO contra Gothicos Leones expugnandos cor men-
temque animāunt: MICHAELI Primo, & IOANNI Tertio Orbis
Ottomanici Expugnatori, in omni expeditione bellica Martetenus adhas-
erunt: ac per omnem Coronatæ Candidæ Aquilæ atatem, semper candidā mē-
te, proprio de murice litāunt purpuras DEO, Ecclesiæ, Patriæ. Hæ Su-
premi Tribunalis Arcopagum in Poloniam introduxerunt: hæ præclaram è
Gallis deductam Sorbonam Marti Sarmatico adiunxerunt: hæ Optimi Gu-
bernii Militaris, Politici, ac Domestici normam exactissimam, ideamque
perfectissimam, ad conseruandam Ciuitum salutem exemplariter præscripse-
runt. Sed parum fuit Hastis Zamoyscis tantorum meritorum gloriā, Orbem
adæquasse Lechicum, nī immenso Virtutum tractu, Bellorum ingenti famā,
Pietatisque profusā maiestate totum adimplessent Orbem. Hastis Zamoy-
scis in Lauros cessere immarcescibiles, Liuania, Riga, Volmaria expugnata:
Woynicenses, Rudnicenses, Varsauienses, Sluchouenses, Mohylouenses, Cu-
dnouenses periculosissimi conflictus, in Salutis Publicæ adoleuere Coronas
Hastis textas Zamoyscianis: Austria Viennensium, Chocimensium, Camene-
censium, Budziakouiensiumque præliorum Exercitus, non sine Zamoyscianis
Hastis, Vniuersalem Christianitatis hostem superauerunt. Paleseunt gem-
mata Græcorum hastæ dum Zamoyscianas hostico rubentes sanguine adorant
Hastas. Carthago hastis bellum indicere solita cedit Sarissarum triumphā-
li Nomini felicissimarum, quæ pro Romanorum Sede Sancta, Fide Catholi-
ca, Paceque Vniuersali, Moldauiam, Valachiam, Vngariamque contra By-
zantinos Dracones defenderunt. Et Centumuiralis nunquam Splendidio-
res Capitolio consecrauit triumphos Hastæ, quales Inuicti FLORIANI,
THOMÆ, CLEMENTES, STANISLAI, NICOLAI,
MARTINIque Omnes Magni, Omnes Purpurati Patriæ Patres, Omnes

pro Aris & Focis fortiores Scipione, audaciores Leonida, Achille superiores, Sanguineo Stylo in Martis arena exeruerunt. Has Sancta Gneznenſis Eccleſia venerata eſt Haſtas in Celiſſimo Principe Primatque Regni ZD-
SLAO Archiepiſcopo, qui hiſce ſuffulſit Domum Dei, ac Mitram Capitis
exornauit Sanctitatis auro. Eaſdem Vratiſlaniensis Carhedra ad ſuum glo-
riose aſſumpſit augmentandum honorem in THOMA Epicoſcopo, qui ſcien-
tia & Prudentia enitens, deuotiori exemplo, ac ſpiritualio baſtiludio Gregem
ſibi commiſſum recreare procurauerat. Tantorum Antecellorum Sacra pre-
miers veſigia Illuſtriſſimus & Reuerendiſſimus IOANNES, Sanctitatis
Amictum dum induſſet Pradicatorium, ſtetſſetque circa illum Corona Fra-
trum Dominicanorum, mox Bacouienſem, poſt Pramyslienſem, dein Luceori-
enſem ad trium correſpondentiam Haſtarum coactus eſt irrigare, ſuſtentare,
defendere Epicoſpatum, HASTA SALVTIS. Stupere hic admirari-
que ad Fulgurantium Haſtarum ſplendores neceſſum eſt, cum innata Zamoy-
ſciensis Haſtus Virtus, omnem Oratorum ac Hiſtoricorum pro condigno ſuper-
excedat facultatem.

Tua ſunt haec AMPLIſſime SENATOR DECORA,
TVÆ SVNT INVICTÆ, INCLYTÆ, TRIUMPHALES
HASTÆ ZAMOYſCIANÆ Tuis Senatoris, Mauortisque Meri-
tis illuſtratae, quas dum contra hoſtes vibras, Corpus proprium Hoſti ac vul-
neri obocere Sarmaticus Epaminundas & haſtam non amittere, illaſamque
ſeruare, ipſe in Budziacouiensi pralio caſus, forti exemplo decuiſti. Mirus
non Tibi caſus iſte praliandi, vulneraque pro Eccleſia ac Patria reportandi,
quia Tui innatum haſtus AVT CVM HIS AVT IN HIS glorioſam af-
ſequi immortalitatem. Ergo hiſce Tuis Glorioſis Haſtis ſemper victor, for-
tius quam Patriam imo fortiffime, Diuinam Exiſtentiam, Demonſtrabili-
tatem ac Quiditatem propugna, impugnantes expugna, ſicque TRINO
IN PERSONIS Tres Tuas DEO ſacriſſas conſecrando, etiam Virentibus
ternis Excellentiffimæ Propaginis exultans Haſtus, Illuſtriſſimis THOMA IO-
SEPHO Roſſocienſi, MICHAELE Bolimouienſi, MARTINO Plo-
ſkiouienſi Capitanis, Fratribus, Filiisque Magnæ ſpei de Tuo Excellentif-
ſimo Fratre, MARTINO, Theſaurario Regni Supremo, ac Palatino Lu-
blinenſi in Subſidium Patriæ progenitus, glorioſiffime coram Deo, Cælo, Orbe-
que Vniuerſo triumphabis in perpetuum. Ita apprecatur, ita exorat, ita
ſubſcribit.

ILLVSTRIſſimæ SENATORIÆ
AMPLITVDINIS TVÆ,

ſcribens & Exorator

FR. CASIMIRVS.

A L T A

DIVINÆ EXISTENTIÆ, DEMONSTRABILITATIS, ac QVIDDITATIS COGNOSCIBILITAS.

DEUM ESSE. est per se notum secundum se; 2. non tamen quoad nos Viatores: 3. clarè tamen quoad Comprehensores, hæc Propositio: *Deus est*; est per se nota: 4. Etiam puer perueniens ad usum rationis in primo instanti, nequit ignorare inuincibiliter Dei veri Existentiā: 5. Nec in decursu vitæ de prædicta Propositione potest dari in aliquo ignorantia inuincibilis, *Ratio primi*. Quia istius Propositionis *Deus est*: Prædicatum est idem omnino cum subiecto sumpto secundum se; Et hoc modo ipsamet Essentia Diuina intransitiuè ad aliam Virtualitatem est Esse à se; nec in Deo distinguitur *Ens nominaliter* ab Ente *participialiter*; ista enim tantum locum habent in his quæ habent Esse ab aliò. *Ratio 2di*. Quia nos viatores pro hoc statu, cum non cognoscamus quidditatiuè Deum, ignoramus quidditatiuam notitiam huius Propositionis: *Deus est*; & eius notitiam per discursum ex creaturis acquirimus; iam autem Propositio cuius notitiam habemus ex aliquo magis noto, procedendo ad minus notum, non est Propositio per se nota quoad nos. *Ratio 3ti*. Quia Existentiā Diuina est de Essentia Diuina prout est in se; & hoc modo à Beatis attingitur; iam autem Illud est per se notum alicui, cuius prædicatum clauditur in ratione subiecti vt cogniti ab ipso. *Ratio 4ti*. Quia Deus iuxta illud D. Ioan cap. 1. *Illuminat omnem hominem Venientem in hunc mundum*. Quæ Illuminatio principaliter debet esse de Existentiā supremi Legislatoris, ad quem tenetur se conuertere iuxta illud: *Conuertimini ad me in toto corde vestro*; Et hoc conuersionis Præceptum obligat omnem venientem ad usum rationis: nemo enim legi se subdere valet, nisi prius Legislatoris cognoscat Existentiā in particulari; Ipsa autem Conuersio debet esse talis, ad quam sequatur collatio gratiæ habitualis remittens ei peccatum Originale. Hinc Deus obligans puerum ad talem conuersionem, tenetur ei dare sufficientiam *ad posse adimplere* tale præceptum: sufficientia autem hæc incipit à cognitione Legislatoris, consequenter Deus tenetur illuminare puerum, dando ei fidem de Legislatore. *Ratio 5ti*. Quia iuxta communem Theologorum doctrinam, Præcepta legis naturæ, non possunt inuincibiliter ignorari. Ergo neque Deus; cum ille sit Author & Finis talium præceptorum. *Tum quia* Ignorantia inuincibilis excusat à peccato: iam autem ad Rom. 1. ignorantes Deum dicuntur inexcusabiles.

II. DEMONSTRABILITAS Existentiæ Dei de fide tenenda est, posse nimirum demonstrari solis viribus naturæ de Deo quod existat: 2. non tamen à priori pro hoc statu: 3. Valideque à Doctore Angelico Atheismus: 4. ac Polytheismus gemit expugnatus, humiliatus, annihilatus. *Ratio primi*. Quia iuxta D. Paulum ad Rom. 1. *Quod notum est Dei* (id est quod ratione naturali potest agnosci) *manifestum est in illis*: (id est in Gentilibus Philosophis omnino prorsus lumine fidei destitutis) *Deus enim illis manifestauit* (naturale infundendo lumen s. intellectum) *inuisibilia enim ipsius* (s. Essentia, Virtus operatiua & Diuinitas, Vltimus omnium finis) *per ea quæ facta sunt* (tanquam per medium ducens in cognitionem Dei) *intellecta conspiciuntur*. Ergo quia iuxta allegatam D. Pauli auctoritatem ac Doctoris Angelici explicationem) Existentiā Dei demonstratur per ea quæ naturalia sunt s. per lumen actiue demonstrans, quod est Intellectus; & per medium naturale s. per Creaturas sensibiles; ideo ex solis Viribus naturæ *Deum esse* posse demonstrari secundum fidem est asserendum. *Ratio 2di*. Quia vt à Priori solis viribus naturæ demonstraretur Existentiā Dei, Medium talis Demonstrationis debet esse *Quod quid ipsius*

ipſius Dei. Et tale Medium eſt nobis pro hoc ſtatu incognitum, quia Theologi Viatores Quidditatem Dei opinantur conſiſtere, alij in *Intelligere radicali*: alij in *actuali*: alij in *Aſeitate*: alij in *Immaterialitate ſumma*: alij in *collectione Diuinorum Attributorum*. Quarum opinionum pluralitas, manifeſtè declarat, quòd ſuas Concluſiones non poſſint reſolvere in principia certa & euidentia; iam autem Demonſtratio à priori, quæ ſolis viribus naturæ haberi poſſet de Deo, deberet eſſe certa & euidens. *Rationes 3tj.* Contra Atheiſtas ſeu negantes Exiſtentiam Dei ſunt quinque. *Prima* Datur Vnus primus Motor omnia mouens, ipſe tamen eſt omnino immobilis. *2da.* Datur primum Efficieus: quia Omne quod fit & cauſatur, ab alio fit & cauſatur. *3tia.* Datur aliquod Ens neceſſarium, à quo omnia contingentia Eſſe participant, & in illud reducuntur. *4ta.* Datur aliquod Ens ſummè perfectum: & tale Ens eſt Deus. *5ta.* Datur ſupremus Gubernator & Prouiſor qui ſingulas creaturas, etiam, cognitione carentes in ſuos fines ordinat & dirigit. *Rationes 4ti* contra Polytheiſtas ſeu pluralitatem Deorum admittentes. *Prima* Deus eſt eſſentialiter ſingularis: vt pote Ens per Eſſentiam; iam autem Eſſentialiter ſingulare eſt immultiplicabile. *2da.* Deus eſt ſummè magnus; iam autem ſummè magnum, par & æquale habere nequit. *3tia* Deus eſt ſimpliciter infinitus in omni genere; iam autem Infinitum ſimpliciter tale, cùm contineat omnes perfectiones omnium generum, non poteſt eſſe niſi vnum. *4ta.* Deus eſt ſummè Bonus quo nihil melius excogitari poteſt; iam autem Melior eſt illa natura in qua plenitudo eſſendi, ita eminenter ac vnité continetur, vt extra illam nihil ſit, niſi ab illa deriuatum, quàm illa extra quam reperitur aliquid omnino independens & imparticipatum. *5ta.* Deus eſt prima cauſa omniũ, ideoq; vnus: *partim* quia in rebus creatis, quod optimum reperitur, eſt Mutua vnitas; iam autem quod optimum eſt, debet proficiſci ab vno optimo Primo Principio: *partim* quia omnis multitudo & pluralitas debet reduci ad vnum: *partim* quia virtus vnita fortior eſt, quàm diſperſa.

III. QUIDDITAS DEI metaphyſicè conſiderata, non conſtituitur collectione omnium attributorum & perfectionum: 2. nec ratione Entis à ſe: 3. nec Exiſtentiã: 4. nec intelligence per modum actus ſecundi: 5. ſed prout Quidditas Dei nomine *Eſſentia* ſignificatur, ſic conſtituitur per immaterialitatem completam, ſeu per rationem ſubſtantia per ſe purè ſpiritalis: 6. prout verò nomine *Natura Diuina* explicatur, ſic conſtituitur per radicem intelligence comprehenſiua Dei: 7. non tamen ratio Eſſentia & Naturæ virtualiter diſtinguitur in Deo. *Ratio primi* Quia Conſtitutiuum Meta-phyſicum Quidditatis Diuinæ, eſt ille conceptus, in quo, noſtro modo intelligendi habetur prima radix omnium Diuinorum attributorum; ſicut in creatis, id dicimus Eſſentiam, quod radicat omnes perfectiones creatas, quæ in aliquo ente creato reperiuntur; iam autem Conſtat ex omni perfectione Diuina, quia formaliter conſtat ex perfectione *radicante*, & ex perfectionibus *radicatis*, ob virtualem inter illas ordinem ac diſtinctionem: (vt patet inter intellectum & voluntatem, & inter ipſa Abſoluta & Relatiua) hinc eſt quod tale Conſtat, noſtro modo intelligendi, habet ſe ad omnes perfectiones, ſicut ſe habet Totum ad partes, ex quibus còaleſcit: proindeque ſicut Totum non intelligitur radicare ſuas partes, ita nec Conſtat intelligitur eſſe prima radix Diuinarum perfectionum. *Ratio 2di.* Quia Conſtitutiuum Differentiale Dei, debet eſſe id, ad quod omnia quæ ſequuntur comparantur vt proprietates; iam autem ad *Eſſe à ſe* iſta prædicata *Eſſe immateriale: Viuens: intelligens*: noſtro modo intelligendi non comparantur tanquam proprietates: *partim*, quia in ipſis creaturis (ex quibus argumentamur ad Deum) ſpectant ad Eſſentiam: *partim* quia in linea ſubſtantia nec ſunt prædicata ſuperiora ad *Eſſe à ſe*: nec ad gradum Entis habent ſe conſecutiue. *Ratio 3tj.* Quia Exiſtentia virtualiter diſtinguitur in

4

tur in Deo ab Essentia *partim*, quia Conceptus Obiectiuus Essentiæ explicati-
 uè est extra conceptum Existentiæ: *partim*, quia in linea *Essendi*, Essentia di-
 citur actum primum, & Existentia actum secundum: sicut ratio veri principij
 dicitur actum primum, & ipsa operatio actum secundum in lineâ *operandi*: quæ
 lineæ in creatis *realiter*, translata in Deum *virtualiter* solum distinguere debent.
Ratio 4ta. Quia Intellectio per modum actûs secundi, est intellectio per modum
 operationis: & de ratione operationis est, quod supponat in re rationem,
 principij à quo oriatur; iam autem Essentia & Natura Diuina, neque re, neq;
 ratione præsupponit aliquod principium, cum ipsa sit prima radix attributo-
 rum & operationum, proindeque intellectio per modum actûs secundi, ne-
 quit esse constitutiva Naturæ Diuinæ. *Tum quia* Intellectio per modum actûs
 secundi, constituit Naturam Diuinam, *aut*, sub conceptu vltimæ actualitatis:
aut sub conceptu actionis, & prout intelligitur vt egrediens; *tunc inquiri*: A quo
 Intellectio vt actio intelligitur egredi? an ab ipsa vltima actualitate per quâ
 actio constituitur in esse actionis, & distinguitur ab actualitate principij ope-
 ratui quæ est actus primus de linea operatiua? an verò ab alia actualitate per
 quam natura præsupponitur ad actionem constituta? si dicatur primum: di-
 cetur falsum, nam cum impossibile sit intelligere actionem egredi à principio,
 quin intelligatur ipsam vltimam actualitatem actionis egredi à principio, af-
 firmandum erit, quod ipsa vltima actualitas actionis egrediatur à seipsa; quod
 nullus valebit intelligere. Si dicatur secundum; dicetur verum, attamen non
 poterit defendi quod intellectio sub ratione vltimæ actualitatis constituat Na-
 turam Diuinam. *Ratio 5ta*. Quia ratio substantiæ per se summè immaterialis,
 est prima radix omnium Diuinorum Attributorum: & prout sic non expli-
 catur cum ordine ad operationem, sed tantum comparatur vt actus primus de
 linea essendi cum actu vltimo, qui est Existentia; consequenter Natura Diui-
 na sub consideratione Essentiæ, per summam constituitur immaterialitatem:
 prout summa Immaterialitas dicitur *non aliquid commune*, ex vi terminorum, om-
 nibus perfectionibus Diuinis: sed prout est *Differentia Contractiva* Substantiæ
 per se: *Partim* quia sic Immaterialitas summa, est quid particulare, soli vir-
 tualitati Essentiæ Dei conueniens, nam sola Essentia Diuina per se & *formaliter*
 Substantia est, aliæ autem perfectiones Diuinæ sunt Substantia *Materialiter*:
 cum in creaturis sint accidens, quidquid ad naturam consequitur: *Partim*,
 quia cum nulla creatura summè immaterialis sit, aut esse possit, etiam suffici-
 enter per summam immaterialitatem assignatur distinctiuum Dei ab omni
 creatura sine additione particularum à se: *Partim* quia ratio substantiæ per se
 in Deo, conuenit speciei Impressæ, solum materialiter: nam Substantia est de
 linea Entis, quæ diuiditur in Substantiam & Accidens: & species Impressa est
 de linea tantum generis intelligibilis. Licet si Species Impressa in Deo, non
 dicatur attributum, quod sit distincta virtualitas ab Essentia Dei, sed tantum
 dicitur attributum, quia non est primus conceptus, qui habetur de virtuali-
 tate Essentiæ, proindeque possunt ei conuenire omnia, quæ conueniunt Es-
 sentiæ differentialiter sumptæ. *Ratio 6ta*. Quia Natura Diuina optimè explica-
 tur per radicem primi attributi; iam autem primum Dei attributum est *Intel-*
lectus, à quo proximè oritur intellectio, quâ Deus seipsum comprehendit. Er-
 go Essentia vt Natura solum dicit principium operationis, & per consequens
 principium radicale tantum attributorum; iam autem Essentia respectu co-
 rum quæ tantum spectant ad lineam essendi (qualia sunt Æternitas, Immuta-
 bilitas, Infinitas, & alia huiusmodi, prout hæc linea essendi contradistinguitur
 ad lineam operandi.) non habet propriam rationem Naturæ: quia enume-
 rata attributa consequuntur ad substantiam per se summè immaterialē, prout
 hæc explicat habitudinem ad Existentiam, non verò prout explicat radicem
 operationis. *Tum quia* ex iam dictis constat, ad Naturæ Diuinæ Constitutum
 Metaphy.

Metaphysicum pertinere ista prædicata, *nimirum* Quod sit omnino primum,
 cuius principium nec etiam per rationem assignetur; *Seu* quod dicat negatio-
 nem essendi ab alio, tanquam à vera radice, & cum vera radicatione formali
 aut virtuali; hinc sequitur *2dum Prædicatum*. Quod sit radix omnium attribu-
 torum, siue ad lineam essendi, siue ad lineam operandi pertinentium; licet
 sub alia & alia formalitate, inadæquata tamen; hinc *3tum*. Quod non compo-
 natur ex duplici conceptu adæquato, quorum vnus supponat alterum se prio-
 rem cum vera radicatione. *4tum*. Quod sit subsistens in plenitudine essendi;
 non proprietate Transcendentis, sed proprietate Constitutiuæ reduplicatiue
 talis; hinc *5tum*. Quod sit infinitum simpliciter, & omnis perfectio, essentia-
 liter, radicaliter, exactiue, implicite, non verò formaliter. *Seu* sit omnia forma-
 liter realiter, non verò formaliter virtualiter; hinc *6tum*. Quod habeat ordi-
 nem virtualem ad omnes Diuinas perfectiones. hinc *7tum*. Quod importet
 rationem actûs puri, non explicatiue sed essentialiter. *8tum*. Quod sit Vltima
 ratio differentialis; hinc *9tum*. Quod dicat *Quid est*, & Medium probatiuum,
 à priori, & non *Quia est*; hinc *10tum*. Quod sit perfectissimus conceptus, non in
 toto genere Entis, sed solius Essentiæ & Naturæ; hinc *11m*. Quod non sit com-
 mune sed particulare: *Vel* sit commune aut materialiter, non verò formaliter,
 hinc *12tum*. Quod non concipiatur vt *Potentiale Logicum*, quia implicite omnia
 debet includere; nec vt *Potentiale Physicum*, quia debet esse actus purissimus
 omnino; nec vt *Potentiale Metaphysicum*, quia realiter est sua Existentia; be-
 nè tamen vt *Potentiale Dialecticum*, & penes modum significandi, in quantum
 omnia solum radicaliter implicat, quæ in proprijs lineis habentur explicatiue.
 Et ista duodecim prædicata collectiue sumpta soli conueniunt Intelligere, sub
 ratione actûs primi considerato: prout speculanti altius, Veritas hæc eiden-
 tius elucescit. *Ratio 7mi*. Quia quæ in creaturis virtualiter adhuc non distin-
 guuntur, nec in Deo possunt virtualiter distinguere; iam autem Conceptus Es-
 sentiæ & Naturæ in creatis non distinguuntur virtualiter, na. eg. Rationalitas
 eademmet, dicit & conceptum Essentiæ penes ordinem ad Existentiam, &
 conceptum Naturæ penes habitudinem radicis actionis rationalis. Hinc Ani-
 mæ rationali prius conuenit esse principium *Quo Essendi*, quàm esse principium
Quo Radicandi operationem, non prioritate rei, sed prioritate solius conside-
 rationis & conceptûs inadæquati ad inadæquatum, non verò virtualitatis
 completæ ad completam: quod etiam patet exemplo Relationis, cuius con-
 ceptus *In* prius intelligitur conceptu *Ad* & tamen non sunt duæ virtualitates,
 sed cum conceptibus inadæquatis obiectiuis, vna omnino virtualitas; Ergo
 pariter Conceptus Essentiæ & Naturæ sunt eiusdem identitatis, subiectiue, id
 est in eodem existunt, licet ex duplici respectu ad terminos sit inter eos distin-
 ctio inadæquata; proindeque non sint eiusdem Identitatis Terminatiue tan-
 tum: sic Paternitas quæ Pater ad plures Filios refertur, est multiplex *Termina-
 tiue* ex parte filiorum, & tamen *Subiectiue*, Ex parte Patris est vna, nullusque
 dicit Relationem illam prout respicit Terminum, virtualiter distinguere à se ip-
 sa, prout respicit subiectum. Idem patet in quatuor Relationibus Diuinis,
 quarum tres constitutiue Personarum distinguuntur ad inuicem realiter:
 & tamen Paternitas ac Filiatio non distinguuntur realiter à Spiratio-
 ne Actiua *Subiectiue*, Vnde sola quæ non sunt eiusdem Identitatis,
 non sunt eiusdem virtualitatis, subiectiue & Terminatiue; se-
 cus Terminatiue tantum. Iam autem conceptus præfati
 dum transferuntur in actum purissimum, ex-
 cludunt distinctionem in Deo simplicis-
 simo Cui Æternus sit Honor.
 IN CHRISTO IESU
 Amen.

